

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobců: a) Ing. F. B., b) F. N.**, oba zastoupeni JUDr. Janem Ševčíkem, advokátem, se sídlem Majakovského 10, Jihlava, a **stěžovatelky: H. B.**, proti **žalovanému: Krajský úřad kraje Vysočina, odbor územního plánování a stavebního řádu**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 11. 2005, č. j. 29 Ca 350/2003 - 123,

takto:

- I.** Kasační stížnost Ing. F. B. a F. N. **se zamítá.**
- II.** Kasační stížnost H. B. **se odmítá.**
- III.** Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**
- IV.** Žalovaný a H. B. **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- V.** Ustanovenému zástupci, advokátu JUDr. Janu Ševčíkovi, **se** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou u Krajského soudu v Brně se žalobci domáhají zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru územního plánování a stavebního řádu č. j. KUJI 15470/2003 OÚP - Kv ze dne 23. 9. 2003. Tímto rozhodnutím bylo v rámci odvolacího řízení změněno územní rozhodnutí Městského úřadu Moravské Budějovice,

odboru výstavby, kterým byla umístěna stavba označená jako „Výstavba chodníků v ulicích N., V., P. v M. B.“ na pozemcích p. č. 4255/1, p. č. 4259/1, p. č. 4259/3, p. č. 4259/5 a p. č. 4259/6 k. ú. M. B. Změna rozhodnutí odvolacím orgánem spočívala toliko v rozšíření jedné z podmínek, v ostatním znění zůstalo územní rozhodnutí Městského úřadu Moravské Budějovice beze změny.

Krajský soud v Brně vyšel při svém postupu z následujících skutečností: K žalobní námitce, že žalobcům rozhodnutí žalovaného nebylo doručeno v souladu s ustanovením § 24 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, v tehdy platném znění (dále jen „správní řád“) do vlastních rukou, ale bylo doručováno formou veřejné vyhlášky, soud uvedl, že stavební zákon upravuje ve svých speciálních ustanoveních způsob doručování územního rozhodnutí formou veřejné vyhlášky. Soud přitom odkázal na ustanovení § 140 zákona č. 50/1976 Sb. stavebního zákona v tehdy platném znění (dále jen „stavební zákon“), podle kterého se obecná procesní ustanovení správního řádu (tedy i § 24 odst. 1) použijí jen tehdy, není-li příslušný úkon ve stavebním zákoně procesně upraven. Vzhledem k tomu, že stavební zákon ve svém ustanovení § 42 odst. 2 upravuje způsob doručování územního rozhodnutí veřejnou vyhláškou, nelze v územním řízení daného typu postupovat podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu. Dále žalobci v žalobě vyjádřili nesouhlas s tím, že v ulicích V. a N. nebude po provedené rekonstrukci kanalizace obnoven obousměrný provoz, přestože obě tyto ulice splňují podmínky pro jeho obnovení a také pro vybudování chodníku vedle vozovky. Soud při posouzení této námitky vyšel z toho, že rozhodnutím je řešeno umístění chodníků, nikoliv organizace dopravy (obousměrnost, či jednosměrnost dopravy, která je zde předmětem sporu). Vzhledem k tomu, že otázka organizace provozu na komunikaci nebyla předmětem územního řízení o umístění stavby chodníků, nelze se touto námitkou zabývat ani v řízení o žalobě. Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou žalobců, že při místním šetření ze dne 27. 6. 2003 porušil správní orgán (zde Policie ČR, Dopravní inspektorát v Třebíči) povinnost součinnosti s účastníky řízení dle § 3 odst. 2 správního řádu a povinnost sepsat protokol dle § 22 odst. 1 správního řádu. Místní šetření v daném případě neprováděl stavební úřad, ale dopravní inspektorát, který byl stavebním úřadem dotázán na své stanovisko ve věci v rámci postupu dle § 32 odst. 3 správního řádu. Pokud dotázaný správní orgán prováděl místní šetření, nejednalo se o takový postup, na který by bylo nutné aplikovat ustanovení § 22 správního řádu. Žalobci dále namítali, že stavební úřad dostatečně nezjistil skutečný stav věci, neboť nebylo provedeno fyzické měření sporných míst ulice V. Krajský soud konstatoval, že stavebnímu úřadu byla předložena řádná projektová dokumentace, ze které vyplývají podstatné údaje. Stavební úřad si rovněž opatřil potřebná vyjádření dotčených orgánů státní správy. Krajský soud se neztotožnil ani s tím, že by se žalobcům jednosměrným provozem značně zhoršily životní podmínky. Bezpečnost pro chodce i pro vozidla je zajištěna, a pokud jde o nezhoršené zajíždění k nemovitostem, bude tato otázka jistě řešena v řízení o povolení stavby. Ve vztahu k námitce, že stavební úřad neumožnil žalobcům vyjádřit se k podkladu pro rozhodnutí, a to k vyjádření Policie ČR ze dne 1. 7. 2003, soud konstatoval, že toto vyjádření si stavební úřad vyžádal od dopravního inspektorátu právě proto, aby jím reagoval na námitky účastníků řízení. Nejednalo se tedy o důkaz, kterým by byla měněna předchozí důkazní situace, ale o vyjádření správního orgánu, jímž bylo reagováno na námitky žalobců. Žalovaný se námitkami žalobců podrobně zabýval a vyslovil právní závěry, které jsou z hlediska zákona udržitelné, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Rozsudek Krajského soudu v Brně napadli žalobci a) a b) (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížností. Po obsírném shrnutí genealogie případu stěžovatelé osvětlili, že skutečným důvodem nahrazení původní obousměrné asfaltové vozovky široké 7 m vozovkou širokou

4,5 m na ulici V. je snaha města M. B. snížit náklady související s rekonstrukcí kanalizace na této ulici. Město a správní orgány nebrali přitom ohled na skutečnost, že tak dojde ke snížení ceny nemovitostí stěžovatelů. Vysvětlili rovněž, které varianty řešení pozemních komunikací v lokalitě by pro ně byly akceptovatelné, a které naopak nepřijatelné. V zásadní části kasační stížnosti pak stěžovatelé vyjadřují nesouhlas s posouzením věci Krajským soudem v Brně. Nejprve polemizují s názorem soudu ohledně otázky doručování rozhodnutí odvolacího orgánu veřejnou vyhláškou, když uvádějí, že ustanovení § 42 stavebního zákona, na které se soud odvolává, lze uplatnit toliko u územního rozhodnutí. V daném případě se však jednalo o rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, který rozhodoval o odvolání stěžovatelů proti rozhodnutí prvního stupně. Toto rozhodnutí odvolacího orgánu mělo být zasláno stěžovatelům do vlastních rukou podle § 24 odst. 1 správního řádu. Dále stěžovatelé uplatňují porušení § 3 odst. 2 správního řádu při místním šetření dne 27. 6. 2003 (povinnost správního orgánu postupovat v řízení v součinnosti s občany a dát jim příležitost účinně hájit svá práva). Při šetření nebylo vyhověno požadavku stěžovatelů, aby pracovník dopravního inspektorátu provedl fyzické změření skutečné šířky ulice a posoudil nejužší místo ulice. Dále nebyla při tomto místním šetření splněna povinnost sepsat protokol dle § 22 odst. 1 správního řádu, ve kterém měly být zaznamenány určité – stěžovateli specifikované – údaje a požadavky. Stěžovatelé nesouhlasí s názorem soudu, že prováděl-li správní orgán místní šetření v rámci postupu dle § 32 odst. 3 správního řádu (dotaz správního orgánu), nejednalo se o takový postup, na který by bylo nutné aplikovat ustanovení § 22 správního řádu. Soud nepřihlédl jednak ke skutečnosti, že stanovisko dopravního inspektorátu bylo vydáno již dne 5. 5. 2003, a jednak při místním šetření se měla námitka stěžovatelů potvrdit nebo vyvrátit prokazatelným způsobem, což se nestalo. Správní orgán prvního stupně přitom nerespektoval svoji povinnost danou ustanovením § 33 odst. 1 a 2 správního řádu, když nedal stěžovateli možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění a nerespektoval právo účastníka navrhnout důkazy a jejich doplnění a klást svědkům a znalecům otázky při ústním jednání a místním ohledání. Stěžovatelé nesouhlasí s názorem soudu, že výstavba chodníku nesouvisí s tím, zda v části bydliště žalobců bude na vozovce jednosměrný nebo dvojsměrný provoz. Soud nepřihlédl ke skutečnosti, že projektová dokumentace, kde jsou chodníky zakresleny vedle jednosměrné vozovky široké 4,5 m, již byla schválena. V opačném případě by stěžovatelé neměli důvod podávat žalobu. Navzdory tvrzení soudu, že se nezhorší životní podmínky stěžovatelů, došlo podle stěžovatelů již k poklesu ceny nemovitostí žalobců, což lze doložit znaleckým posudkem. Stěžovatelé nesouhlasí se stanoviskem dopravního inspektorátu ze dne 1. 7. 2003. Stěžovatelé namísto toho navrhli otočení směru jízdy na jednosměrných vozovkách na ulici V. a N., s tím, že v úseku od křižovatky do místa bydliště žalobců by řidič jel po obousměrné vozovce (cca 60 m). Od místa bydliště stěžovatelů by dále pokračoval v jízdě po jednosměrné vozovce. V doplnění kasační stížnosti ze dne 21. 9. 2007 rozšířili stěžovatelé s odkazem na § 67 stavebního zákona kasační tvrzení o námitku, že krajský soud nepřihlédl ke skutečnosti, že územní rozhodnutí pozbylo platnosti, neboť stavba chodníku nebyla zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení. Následně dne 1. 10. 2007 doručili Nejvyššímu správnímu soudu opravu chyb v doplnění kasační stížnosti, ve které odstranili některé faktické chyby v údajích (data, názvy napadených rozhodnutí apod.), jakož i nedostatky právního charakteru (odkaz na § 67 stavebního zákona, který se vztahuje ke stavebnímu povolení, doplnili odkazem na § 40 odst. 1 stavebního zákona, který se týká územního rozhodnutí). Současně požádali soud, aby přihlédl ke skutečnosti, že stavba chodníku nebyla do dnešního dne zahájena, jakož i ke skutečnosti, že žádost o stavební povolení na výstavbu chodníku uvedeného v napadeném rozhodnutí nebyla podána. Jako přílohu k osvětlení podrobností připojili kopii kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta žaloba proti stavebnímu povolení na rekonstrukci

povrchu místní komunikace ulice V. a části ulice P. Odkazují současně na § 67 stavebního zákona s tím, že stavba vozovky nebyla zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení. Z těchto důvodů, které opírají o § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), navrhli stěžovatelé zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně a vrácení věci k dalšímu řízení.

Rozhodnutí krajského soudu napadla i žalobkyně c) (dále jen „stěžovatelka“), a to i přesto, že řízení o její žalobě bylo usnesením č. j. 29 Ca 350/2003 - 84 ze dne 8. 4. 2004 zastaveno pro nezaplacení soudního poplatku. Toto usnesení nabylo právní moci dne 16. 4. 2004. Stěžovatelka v kasační stížnosti argumentuje tím, že rozhodnutí soudu o zastavení řízení je nezákonné, a že je ani neobdržela. Obsahově sice stěžovatelka v kasační stížnosti polemizuje s usnesením o zastavením řízení, v konečném návrhu (v petitu) však navrhuje zrušení rozhodnutí ve věci – tj. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 11. 2005, č. j. 29 Ca 350/2003 - 123. Dovolává se přitom důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Žalovaný ve svém krátkém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s důvody uvedenými v rozsudku Krajského soudu v Brně. Vzhledem k tomu, že v kasačních stížnostech nejsou uvedeny žádné nové skutečnosti a v případě třetího stěžovatele jde o kasační stížnost podanou neoprávněnou osobou, navrhl žalovaný, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

K jednotlivým kasačním námitkám Nejvyšší správní soud uvádí následující:

1. Stěžovatelé nejprve polemizují s názorem soudu ohledně otázky doručování rozhodnutí odvolacího orgánu veřejnou vyhláškou, když uvádějí, že ustanovení § 42 stavebního zákona, na které se soud odvolává, lze uplatnit toliko u územního rozhodnutí. V daném případě se však jednalo o rozhodnutí správního orgánu druhého stupně, který rozhodoval o odvolání stěžovatelů proti rozhodnutí prvního stupně. Toto rozhodnutí odvolacího orgánu mělo být zasláno stěžovatelům do vlastních rukou podle § 24 odst. 1 správního řádu.

Ze správního řádu je zřejmé, že řízení o odvolání proti územnímu rozhodnutí není de iure samostatným správním řízením. Jedná se o jedno a totéž stále probíhající územní řízení, zahájené podáním návrhu na územní rozhodnutí (§ 18 správního řádu) a ukončené až právní mocí odvolacího rozhodnutí (§ 52 správního řádu). Ve správním řízení tedy platí zásada, že odvolací řízení tvoří s prvostupňovým řízením jeden celek. Procesní pravidla, která platí pro prvostupňové řízení se použijí i v případě odvolacího řízení. Jestliže se podle § 42 odst. 2 stavebního zákona veřejnou vyhláškou oznámí územní rozhodnutí o umístění liniové stavby, a v odůvodněných případech též o umístění stavby zvláště rozsáhlé, s velkým počtem účastníků řízení, doručuje se stejným způsobem i rozhodnutí odvolacího orgánu vydané v tomtéž – pravomocně neukončeném - řízení.

2. Dále stěžovatelé uplatňují porušení § 3 odst. 2 správního řádu při místním šetření dne 27. 6. 2003 (povinnost správního orgánu postupovat v řízení v součinnosti s občany a dát jim příležitost účinně hájit svá práva). Při šetření nebylo vyhověno požadavku stěžovatelů, aby pracovník dopravního inspektorátu provedl fyzické změření skutečné šířky ulice a posoudil nejužší místo ulice. Dále nebyla při tomto místním šetření splněna povinnost sepsat protokol dle § 22 odst. 1 správního řádu, ve kterém měly být zaznamenány určité – stěžovateli specifikované – údaje a požadavky. Stěžovatelé nesouhlasí s názorem soudu, že prováděl-li správní orgán místní šetření v rámci postupu dle § 32 odst. 3 správního řádu (dotaz správního orgánu), nejednalo se o takový postup, na který by bylo nutné aplikovat ustanovení § 22 správního řádu.

Podle § 22 správního řádu o ústních podáních a o důležitých úkonech v řízení, zejména o provedených důkazech, o vyjádřeních účastníků řízení, o ústním jednání a o hlasování sepíše správní orgán protokol. Podstatné je, že povinnost sepsat protokol se vztahuje (kromě sepisu podání) pouze na úkony v probíhajícím správním řízení. V daném případě se jedná o situaci, kdy se stavební úřad obrátil na Policii ČR, dopravní inspektorát, s žádostí o relevantní sdělení k námitkám, které nejprve písemně, a poté při ústním jednání vznesli stěžovatelé. Ústní jednání konané v rámci správního (zde územního) řízení tedy již proběhlo, a z tohoto jednání byl řádně pořízen protokol. Podle § 32 odst. 3 správního řádu jsou na žádost správního orgánu státní orgány povinny sdělit skutečnosti, které mají význam pro řízení a rozhodnutí. V reakci na námitky účastníků si tedy vyžádal správní orgán stanovisko jiného orgánu v rámci institutu zakotveného § 32 odst. 3 správního řádu, který však není správním řízením. Předchozí postup – obrácení se na správní orgán (Policii ČR) s dotazem – proběhl v rámci správního řízení, avšak vlastní postup dotázaného orgánu (tj. zjišťování skutečností k dotazu správního orgánu) evidentně není správním řízením. Policie ČR, dopravní inspektorát, tedy nekonala v rámci správního řízení, které by u něho probíhalo, nebyla zde tedy dána povinnost aplikovat § 22 správního řádu.

3. Soud nepřihlédl jednak ke skutečnosti, že stanovisko dopravního inspektorátu bylo vydáno již dne 5. 5. 2003, a jednak k tomu, že při místním šetření se měla námitka stěžovatelů potvrdit nebo vyvrátit prokazatelným způsobem, což se nestalo.

Stanovisko dopravního inspektorátu k řešení dopravní situace bylo skutečně vydáno již 5. 5. 2003 – nutno však uvést, že toto stanovisko bylo kladné a odsouhlasilo dopravní řešení v navrhované podobě. Proto měl také požadavek stavebního úřadu na Policii ČR ze dne 27. 6. 2003 zjevně charakter spíše dopřesňujícího dotazu v reakci na námitky stěžovatelů. Při takovém dotazu pak není zákonná povinnost správního orgánu ani svolávat ústní jednání za účasti dalších osob, ani sepsat protokol. V daném případě je navíc klíčové, jaké námitky stěžovatelé vlastně vznesli. Nutno uvést, že jak z písemných námitek ze dne 28. 5. 2003, tak z námitek vznesených při ústním jednání, nevyplývá žádný požadavek přeměrování na místě, či zpochybnění projektové dokumentace. Na tento požadavek tedy neměl důvod reagovat ve svých výstupech ani stavební úřad ani orgán Policie ČR. Námitky stěžovatelů se totiž věnovaly zcela jinému okruhu tvrzení (okruhy námitek účastníků řízení - stěžovatelů: výstavbou je zasaženo do bezpečného vjezdu a výjezdu těžké techniky z jejich nemovitostí; město namísto urychlené výměny nevyhovující kanalizace dává přednost výstavbě jednostranných chodníků; požadavek na zachování oboustranného provozu má oporu v zákoně; je soukromá věc ostatních obyvatel, když přistoupili na výstavbu chodníků a jednosměrný provoz; byl vznesen požadavek na zrušení části jednostranného chodníku apod.). Nelze tedy tvrdit, že nedošlo k potvrzení, nebo vyvrácení námitek stěžovatelů. Naopak

vyjádření Policie ČR se plně věnuje věcně zcela přesně jejich námitkám: tj. znovuoověření a možnosti případného přehodnocení navrhovaného dopravního řešení s ohledem na požadavky a námitky stěžovatelů (vysvětluje nezbytnost jednosměrného provozu vzhledem ke stísněným šířkovým podmínkám, stěžovateli zpochybnovaný směr jednosměrného provozu vozidel neřeší – s poukazem na to, že z hlediska bezpečnosti silničního provozu je jedno, zda se bude vjíždět jedním nebo opačným směrem, předloženou dokumentaci vyhodnocuje jako neoptimálnější řešení, vyjadřuje nesouhlas s odstraněním navrhovaných chodníků a odmítá návrh obousměrného provozu jen v části řešené ulice – až po dům stěžovatelů – s poukazem na narušení systému lokality a nadměrné zatěžování řidičů informací, odkud kam je jednosměrný provoz). V územním řízení platí zásada koncentrace – k námitkám uplatněným po ústním jednání se nepřihlíží (§ 36 stavebního zákona). Požadavky měření na místě apod. nebyly součástí uplatněných námitek.

Pouze na okraj je třeba poznamenat, že v daném případě měl stavební úřad k dispozici projektovou dokumentaci vypracovanou autorizovanou osobou v oboru dopravní stavby a městské inženýrství. Stavební úřad tedy měl dostatečné podklady pro své rozhodnutí.

4. Správní orgán prvního stupně dále nerespektoval svoji povinnost danou ustanovením § 33 odst. 2 správního řádu, když nedal stěžovateli možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění (má se zde na mysli sdělení Policie ČR, dopravního inspektorátu, ze dne 1. 7. 2003 vyžádané stavebním úřadem v reakci na námitky účastníků řízení).

Předně je třeba uvést, že tuto skutečnost stěžovatelé neuplatnili v odvolání. Podle § 5 s. ř. s. se lze ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jedině v případě, že byly vyčerpány řádné opravné prostředky. Vyčerpání řádných opravných prostředků má nejenom svou stránku formální, ale i materiální. Materiální stránkou vyčerpání opravných prostředků je uplatnění všech zásadních skutečností, kterými se účastník cítí dotčen na svých právech. Ve vztahu k tomuto kasačnímu tvrzení nebyly opravné prostředky využity. Správní soudy ve správním soudnictví rozhodují o pravomocných rozhodnutích, ze kterých jejich nabyvatelům vznikla závažná práva. Nelze do takového rozhodnutí zasáhnout poté, co účastník řízení nějakou skutečnost neuplatní do právní moci rozhodnutí, a uplatní ji až v žalobě po právní moci rozhodnutí, přestože ji v odvolání uplatnit mohl. K zásahu do rozhodnutí přistupuje pak soud pouze v případě, že došlo k reálnému zásahu do práv účastníka řízení (§ 65 s. ř. s.). Je třeba nejprve uvést, že předmětné vyjádření si stavební úřad vyžádal od dopravního inspektorátu právě za tím účelem, aby jím reagoval na námitky účastníků řízení spočívající ve zpochybnění řešení dopravní situace. Tentýž dopravní inspektorát, který byl dotazem stavebního úřadu kontaktován, však již předtím k věci stanovisko k řešení dopravní situace vydal (kladné). V případě vyjádření Policie ČR ze dne 1. 7. 2003 se tedy nejednalo o podklad, kterým by byla měněna předchozí důkazní situace - naopak - totožné vyhodnocení situace již jednou totožný orgán k věci vydal (pouze v menší míře podrobnosti). Nejednalo se tedy o nový důkaz ve věci, ale prakticky o opakování téhož (pouze jakožto reakce na námitky žalobců vznesené při ústním jednání).

Pro úplnost nutno podotknout, že přinejmenším ve fázi odvolacího řízení již stěžovatelé o předmětném vyjádření věděli a mohli se k němu vyjádřit, či proti němu brojit. Bylo totiž přímo zmiňováno v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí. Po faktické stránce tedy měli možnost uplatnit případné výhrady k tomuto sdělení v odvolání - stále ještě v rámci probíhajícího řízení, tj. „uvnitř“ tohoto územního řízení. K reálnému dotčení

jejich práv tedy nedošlo, neboť s obsahem předmětného vyjádření v prvoinstančním rozhodnutí seznámeni byli a toto (ani předcházející procesní postup) nenapadli.

5. Stěžovatelé nesouhlasí s názorem soudu, že výstavba chodníku nesouvisí s tím, zda v části bydliště žalobců bude na vozovce jednosměrný nebo dvojsměrný provoz. Soud nepřihlédl ke skutečnosti, že projektová dokumentace, kde jsou chodníky zakresleny vedle jednosměrné vozovky široké 4,5 m, již byla schválena. V opačném případě by stěžovatelé neměli důvod podávat žalobu.

V této části odůvodnění napadeného rozhodnutí soud reagoval na pouze na skutečnost, že řešení dopravní situace (otázka jednosměrnosti – dvojsměrnosti provozu) nebylo předmětem územního řízení o umístění stavby chodníků. Předmětem územního řízení je pouze vlastní stavba komunikace, nikoliv následná úprava provozu na ní. V tomto směru je reakce soudu plně adekvátní.

6. Navzdory tvrzení soudu, že se nezhorší životní podmínky stěžovatelů, došlo podle stěžovatelů již k poklesu ceny nemovitostí žalobců, což lze doložit znaleckým posudkem.

Námítka zhoršení životních podmínek spočívající v poklesu ceny nebyla v průběhu územního řízení uplatněna. Územní řízení je ovládáno zásadou koncentrace. Podle § 36 odst. 1 stavebního zákona upozorní stavební úřad účastníky v oznámení o zahájení řízení, že své námítky a připomínky mohou uplatnit nejpozději při ústním jednání, jinak že k nim nebude přihlédnuto. V daném případě byli stěžovatelé na tuto skutečnost v oznámení o zahájení řízení řádně upozorněni. Námítka však nebyla vznesena ani v koncentrační lhůtě, ani později, dokonce ani v odvolání ne. Teprve v řízení před krajským soudem došlo poprvé k jejímu uplatnění. K takové námitce již nemůže být s ohledem na stanovenou koncentraci přihlédnuto. Pokud se navíc jedná o námitku poklesu ceny nemovitostí žalobců tím, že se z dosavadní dvousměrné příjezdové komunikace má stát jednosměrná, pak je nutno uvést, že taková námitka by byla v územním řízení irelevantní. Jedná se o námitku, která – i kdyby se potvrdila její případná pravdivost – nemá žádný význam pro dané řízení. V územním řízení je totiž – zkráceně řečeno – zkoumán pouze soulad umístěvané stavby s právními předpisy (výsledkem je posouzení přípustnosti stavby v území z hlediska veřejnoprávních požadavků). Účastníci řízení mají v řízení nárok na ochranu jejich práv. Relevantní jsou však pouze hodnoty, které jsou chráněny právními předpisy – není přitom samozřejmě v českém právním řádu zakotvena ochrana všech požadavků, které účastníci v řízení vznesou. Právními předpisy jsou chráněny např. otázky zastínění, hlučnosti, přípustnosti stavby v dané lokalitě (tj. soulad s územním plánem), odstupové vzdálenosti apod. Tyto prvky jsou zakotveny v právních předpisech, jejich zkoumání v řízení je relevantní a na jejich ochranu je právní nárok. Z žádného právního předpisu však nevyplývá právo na trvalost, stálost a nepohyblivost ceny nemovitostí sousedících se stavbou.

7. Stěžovatelé nesouhlasí se stanoviskem dopravního inspektorátu ze dne 1. 7. 2003 s tím, že navrhli otočení směru jízdy na jednosměrných vozovkách na ulici V. a N. a v úseku od křižovatky do místa bydliště žalobců by řidič jel po obousměrné vozovce (cca 60 m). Od místa bydliště stěžovatelů by dále pokračoval v jízdě po jednosměrné vozovce.

Tento bod kasační stížnosti zcela postrádá osvětlení nezákonnosti, které se měl správní orgán při svém postupu dopustit (odhlédnuto od toho, že spíše stěžovateli navrhované řešení vykazuje známky nelogičnosti a problematičnosti).

8. K námitce, že územní rozhodnutí pozbylo platnosti, neboť stavba chodníku nebyla zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení, ani nebylo požádáno o stavební povolení, je třeba konstatovat, že tuto námitku žalobci neuplatnili před soudem prvního stupně, ačkoli mohli (územní rozhodnutí nabylo právní moci 22. 10. 2003, rozhodnuto ve věci krajským soudem bylo teprve 25. 11. 2005 – soudní řízení tedy po lhůtě 2 let od právní moci ještě probíhalo). Takové námitky jsou pak ve smyslu § 104 odst. 4 a § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřipustné. Krajský soud přitom v řízení o žalobě přezkoumává věc v rozsahu napadení – není povolán zkoumat další okolnosti z vlastního podnětu. Bez vázanosti návrhem zkoumá pouze případnou nicotnost rozhodnutí - § 76 odst. 2 s. ř. s. – což je jiný právní pojem, než neplatnost. Nejvyšší správní soud přezkoumává v řízení o kasační stížnosti správnost postupu krajského soudu - nepřezkoumává znovu nově uplatňované okolnosti (soudy ostatně vycházejí z právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu - § 75 odst. 1 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost Ing. F. a F. N. důvodnou, a ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

Rozhodnutí krajského soudu napadla i žalobkyně H. B. Vůči této účastnici však bylo řízení o žalobě zastaveno usnesením č. j. 29 Ca 350/2003 - 84 ze dne 8. 4. 2004 pro nezaplacení soudního poplatku. Stěžovatelka sice v podané kasační stížnosti polemizuje s usnesením o zastavení řízení, v konečném návrhu (v petitu) však navrhuje zrušení rozhodnutí ve věci – tj. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 11. 2005, č. j. 29 Ca 350/2003 - 123. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou. V daném případě bylo řízení o žalobě vůči žalobkyni H. B. pravomocně zastaveno (rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci dne 16. 4. 2004 a nebylo napadeno kasační stížností), žalobkyně tedy nebyla nadále účastnicí řízení, a její kasační stížnost vůči rozhodnutí ve věci je nutno vyhodnotit jako návrh osoby zjevně neoprávněné. Kasační stížnost H. B. tedy musela být dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítnuta. Pro úplnost se poznamenává následující: Stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že kromě toho, že je rozhodnutí soudu o zastavení řízení nezákonné, je ani neobdržela. Ze spisu však vyplynulo, že žalobkyně H. B. doložila v předchozím průběhu řízení dne 26. 11. 2003 do spisu plnou moc pro advokáta JUDr. Ing. Zdeňka Brunu. Tomuto advokátovi jakožto zplnomocněnému zástupci bylo usnesení o zastavení řízení vůči žalobkyni doručeno dne 15. 4. 2004. Rozhodnutí o zastavení řízení nebylo přes řádné poučení napadeno kasační stížností. Řízení tedy bylo vůči žalobkyni H. B. pravomocně zastaveno.

O nákladech řízení o kasační stížnosti vůči stěžovatelům a) a b) (Ing. F. B. a F. N.) rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo žalovanému, protože však žalovaný náhradu nákladů nežádal, a případné vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů žalovanému nepřiznal. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti H. B. bylo Nejvyšším správním soudem rozhodnuto za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. tak, že jmenovaná ani žalovaný nemají právo na jejich náhradu, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Ustanovený zástupce stěžovatelů Ing. F. B. a F. N. k výzvě soudu náklady nedoložil, ani z obsahu spisu nevyplývá žádný úkon právní služby, za který by ustanovenému zástupci náležela odměna dle advokátního tarifu. Nejvyšší správní soud tedy ustanovenému zástupci odměnu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu